

Utlåtande om utkastet till servicenätsplanen för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen

Livskraftsnämnden 05.11.2024

97/12.00.01/2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
Generalplanechef Maija-Riitta Kontio och stadsutvecklingsdirektör
Dan Mollgren, biträdande stadsdirektör Fredrick von Schoultz

I servicenätsplanen för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen har man granskat Borgå stads servicenät för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen och dess ändringsbehov före år 2040.

När antalet barn minskar måste servicenätet förnyas för att staden även i framtiden kan producera kvalitativa tjänster på ett jämlikt och kostnadseffektivt sätt. Om antalet barn minskar enligt prognosen, minskar detta också stadens statsandelar i betydande grad. Vid beredningen av servicenätet har stadsfullmäktiges beslut om budgeten iakttas både i fråga om programmet för balans och produktivitet i ekonomin och i fråga om investeringar. Servicenätet ställs i relation till ändringar inom verksamhetsmiljön, så som befolkningsförändringar, ändringar i lagstiftningen, framförhållningen av servicebehov och ordnandet av tjänster, ändringar i finansiering och kostnader samt behov av renoveringar och nybyggnad. Servicenätsprojektet har styrts av stadsstyrelsen.

Stadsstyrelsen godkände 08.04.2024 § 112 följande principer med hjälp av vilka utredningen och planen för servicenätet har utarbetats:

Princip 1 Växande och lärande står i centrum för verksamheten.

Princip 2 Servicenätet stöder formandet av en enhetlig stig för växande och lärande.

Princip 3 Servicenätet består av fungerande och ekonomiska enheter.

Princip 4 Planeringen av servicenätet bygger på information.

Princip 5 Vid planeringen av tjänsterna för finsk- och svenskspråkiga/språkgrupper beaktas samma grunder.

Planeringen av servicenätet inleddes med en beskrivning av nuläget, som blev färdig i juni. Därefter inleddes planeringen av hur servicenätet ska utvecklas. I utkastet till servicenätsplanen har tagits upp behov att förnya servicenätet, planerade nybyggnads- och renoveringsprojekt samt förslag om skolor och daghem som kan läggas ned som olika förslag.

I planen presenteras tre alternativ för utveckling av servicenätet och konsekvensbedömningar för alternativen.

Barnkonsekvensbedömning har gjorts i två skeden: först i samband med utredningen av servicenätets nuläge och senare i samband med planeringen av servicenätet.

Servicenätsplanen baserar sig på en indelning i serviceområden som i fortsättningen kommer att ersätta de traditionella elevupptagningsområdena. Inom småbarnspedagogiken finns redan tre serviceområden, på basis av vilka barn erbjuds en plats inom småbarnspedagogiken. I fortsättningen skulle staden ha tre finskspråkiga och två svenskspråkiga serviceområden inom den grundläggande utbildningen. I serviceområdena skulle finnas flera daghem och skolor. Barnens och elevernas placering kan granskas från fall till fall mellan serviceområdena.

Till genomförandet av servicenätsplanen hör att den åtgärdshelhet som föreslås som en väsentlig del delas upp i tre etapper, dvs. perioderna 2025–2029, 2030–2034 och 2035–2040.

Servicenätsplanen är en bindande plan för genomförande endast fram till den första granskningsperioden. De två senare skeden kräver noggrannare bedömningar av läget, där man beaktar den regionala utvecklingen av antalet barn, fastigheternas skick och livscykel, förändringar i statsandelarna och stadens ekonomiska situation i allmänhet samt faktorer som hänför sig till stadsplaneringen. Beslut om ändringarna 2030–2034 och 2035–2040 fattas först senare efter mellanbedömningarna.

Ett beslut som fattas mellan de olika alternativen innebär framför allt att man förbinder sig till en strategisk linje som har synliga konsekvenser upp till 15 år framåt i tiden. Beslut om verkställande som gäller servicenätet förutsätter dock alltid information som preciseras med tiden, som finns att tillgå närmast inom tidsramen för budgeten och dess planeringsår.

Stadsstyrelsen begär livskraftsnämnden om utlåtande om det färdiga utkastet till servicenätsplan senast 7.11.

Biträdande stadsdirektören

Livskraftsnämnden beslutar ge följande utlåtande:

Servicenätsplanen är grundligt och omsorgsfullt uppgjord och baserar sig på multiprofessionella bedömningar.

Principen om serviceområden som föreslås i planen understöds särskilt med tanke på planerade förändringar. Utvecklingen av markanvändningen i olika områden och vid olika tidpunkter är inte alltid jämn och förutsägbar, och antalet barn i området kan avvika betydligt från prognoser. Med hjälp av serviceområdena kan gruppstorlekar och elevantal jämnas ut mellan skolorna på ett flexibelt sätt och enligt barnens och de ungas behov, och därmed kan man bättre förbereda sig på den osäkra framtiden. Principen om serviceområden ger flexibilitet och bidrar också till att stävja regionernas särställningsutveckling.

Servicenätsplanen är en bindande plan för genomförande endast fram till den första granskningsperioden 2025–2029. Den föreslagna modellen för fattande av beslut, där de planerade ändringarna för 2030–2034 och 2035–2040 fattas först efter mellanbedömningarna är bra, eftersom det finns många osäkerheter kring prognoserna för framtiden.

Servicehetsplanen för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildning tar inte ställning till andra tjänster som erbjuds i byarna. De eventuella nedläggningarna av byskolorna påverkar förutsättningarna för att producera service inom livskraftssektorn främst för idrottstjänsterna, bibliotekstjänsterna och KoMbi.

När det gäller idrottstjänster innehåller vissa av de skolor som nämns i servicestudien för närvarande inga inomhusidrottsanläggningar. Men alla skolor har inom en radie av 1–2 km någon möjlighet till utomhusidrott, med undantag för Ebbo, där det inte finns några idrottsfaciliteter i närheten.

För närvarande pågår en utredning av idrottsplatserna, där man kartlägger stadens idrottsplatser och ger rekommendationer för utvecklingen av idrottsplatsernas nätverk. Arbetet fortsätter nästa år med en långsiktig plan för byggandet av idrottsplatser, som förväntas starta våren 2025. Möjliga förändringar i servicenätverket för tillväxt och lärande beaktas också vid utveckling och planering av idrottsplatser.

Vid bibliotekstjänsternas enhet i Borgå stadsbibliotek finns Kerko bibliotek vid Jokilaakso skola. Genom att anpassa bokbussens rutter och/eller öka antalet hållplatser kan man ersätta den bibliotekstjänst som försvinner om skolor eller daghem läggs ner.

KoMbi erbjuder kurser i idrott, matlagning, dans och vävning i byarna. De eventuella nedläggningarna av byskolorna påverkar genomförandet av KoMbis tjänster, men i avsaknad av en gymnastiksal kan kurser ordnas i byahus, nedlagda skolor eller daghem.

För att byarnas livskraft ska kunna bibehållas på bästa möjliga nivå med hänsyn till förhållandena, beaktas byarna samt eventuella förändringar i servicenätet för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildning när livskraftens verksamhetsplaner utarbetas. Exempelvis kan nätverket av näridrottsplatser, bokbussens rutter och KoMBIs tjänster påverka byarnas livskraft. Dessutom kan strategisk planering av evenemang och marknadsföring samt utveckling av samarbetsnätverk (t.ex. Utvecklingsföreningen SILMU rf) fortsätta att lyfta fram byarnas särdrag och stärka deras livskraft, om förhållandena i servicenätverket förändras.

Paragrafen justeras genast.